

## Matematické okénko

- 1) Uveďte alespoň dva fyzikální příklady skalárního a vektorového pole.
- 2) Jak se počítá skalární a vektorový součin?
- 3) Ověřte následující identity mezi vektory:

a)  $\vec{a} \cdot (\vec{b} \times \vec{c}) = \vec{b} \cdot (\vec{c} \times \vec{a}) = \vec{c} \cdot (\vec{a} \times \vec{b})$  (cyklická záměna)

b)  $\vec{a} \times (\vec{b} \times \vec{c}) = \vec{b}(\vec{a} \cdot \vec{c}) - \vec{c}(\vec{a} \cdot \vec{b})$  (bac – cab)

## Vektorové operátory

- 1) Vypočtete:

a) grad  $(x+y+z)$

b) div  $(x+y, -z+y, -2z)$

c) rot  $(2y, 2x+3y, 3y)$

- 2) Ověřte v kartézských souřadnicích ( $\vec{r} = (x, y, z)$  je polohový vektor, jeho velikost je  $r = \sqrt{x^2 + y^2 + z^2}$ ):

a) grad  $r = \frac{\vec{r}}{r}$

c) grad  $\left(\frac{1}{r}\right) = -\frac{\vec{r}}{r^3}$

b) div  $\vec{r} = 3$

d) rot  $\vec{r} = 0$

- 3) Odvoďte v kartézských souřadnicích vyjádření tzv. Laplaceova operátoru:  $\Delta u = \text{div grad } u$

- 4) Dokažte v kartézských souřadnicích ( $u$  je skalární veličina,  $\vec{F}$  je vektor):

a) rot grad  $u = 0$

b) div rot  $\vec{F} = 0$

- 5) Ukažte platnost následujících identit:

a) grad  $(ab) = a \text{ grad } b + b \text{ grad } a$

b) div  $(a\vec{F}) = \vec{F} \text{ grad } a + a \text{ div } \vec{F}$

c) rot rot  $\vec{A} = \text{grad div } \vec{A} - \Delta \vec{A}$